

FORK

Hvem hva og hvorfor?

Oversikt over presentasjon

- Bakgrunn.
- FORK formål
- Fokusområder.
- Mangler i norsk kriseberedskap.
- Hva har vi gjort?
- Hva vil FORK jobbe med videre?

Erfaringer fra regjeringskvartalet 2011

Utfordringer

- Ingen visste hvor kunsten var.
- Visste ikke hvor mye kunst det var.
- Visste ikke om vi hadde fått ut alt.
- Tok tid å få tatt beslutninger.
- Måtte ta oss til rette.
- Måtte lage et system for dokumentasjon registrering.
- Håndterte over 1000 gjenstander.

Hva kunne ha gjort jobben mer effektiv?

- Kontakt personer med beslutningsmyndighet.
- Klare ansvarsområder, hvem gjør hva og når.
- Oppdaterte registre over kunsten, plassering, størrelse og type kunst, og hvordan den var festet.
- Beredskapsplaner.
- Raskere tilgang.

Bakgrunn

- Mellom 2011 og 2013 flere store hendelser med tap av menneskeliv og kulturminner.
- Man ble klar over at det var lite kommunikasjon mellom redningstjenesten, forvaltning og fagfolk innenfor kunst og kulturminner.
- NKF-N inviterte Finans Norge, Riksantikvaren og KORO til et fagseminar desember 2013
- I januar 2014 hadde vi det første FORK møtet hos Riksantikvaren

Krisens tre stadier, parter involverte. Før krisen:

- Virksomheten, lager beredskapsplaner
- Forsikringssselskap.
- Redningstjenestene, brann, RVR, Politi og 110 sentralen.
- Myndighetene, kommunen og DSB
- Hvis innlån, kan långivers forsikringssselskap stille spesielle krav.

Under krisen

- Eier, ansvarlig for beredskapsplanen
- Nødetatene
- RVR
- Politi
- Presse
- Andre myndigheter, for eksempel forurensning

Etter krisen

- Eier, eier bygningsmassen
- Forsikring, takstmann
- Skadesanering
- Presse
- Vernemyndigheter
- Andre
- Långiver

Hva er formålet med FORK?

- Vårt overordnede mål er å unngå tap av nasjonale, regionale og lokale kunst- og kulturhistoriske verdier ved krisehendelser.
- Vi vil øke kompetansen og bevisstheten om kulturminner og krisehåndtering av kulturminner.
- Vi jobber overordnet for å avdekke mangler og feil i kriseberedskapen for kriseberedskapen for kunst og kulturminner.
- I forbindelse med krisehendelser er det hovedfokus på menneskeliv og økonomiske verdier. Men hensynet til antikvariske og kulturhistoriske verdier ofte blir oversett.
- Mange av de som er involvert i etterarbeidet har lite kunnskap om kunst og kulturminner, og feil og forsinkelser kan lett føre til sekundærskader.

FORKs medlemmer

- FORK er satt sammen av personer som jobber i myndigheter og organisasjoner som har påvirkningskraft innenfor redningstjeneste og forvaltning av kulturminner.
- Ingen av medlemmene skal ha kommersielle interesser innenfor feltet for at det ikke skal være tvil om vår integritet.

FORKs medlemmer

- Riksantikvaren
- Kulturrådet
- KORO
- Kirkelig arbeidsgiver (KA)
- Nordisk konservator forbund – Norge (nkf-N)
- RVR (restverdiregning)
- Riksarkivet

Fokusområder

- Vår første oppgave var å avdekke og identifisere hull i kriseberedskapen og RVR for kulturminner i Norge
- Deretter tette disse gjennom informasjonsarbeid og bevisstgjøring.
- Ta utgangspunkt i eksisterende strukturer og utvide disse til også og omfatte kunst og kultur gjenstander.
- Samt ansvarliggjøring av eiere og forvaltere. Ansvaret for god kriseberedskap må ligge hos dem.

Mangler i norsk kriseberedskap og redningstjeneste, generelt

- Mangelfull kunnskap om kunst og kulturhistoriske verdier blant forsikringsselskaper, takstmenn og saneringsbransjen.
- Stort fokus på økonomisk verdi.
- Mange eiere kjenner ikke verdien av det de eier.
- Mangel på kriseberedskap hos mange eiere
- Løse verdier mangelfullt registrert.
- Eier ikke trent i å håndtere en krise.
- Eiere ofte lite kjennskap til hvordan redningstjenesten fungerer.
- Dårlig kommunikasjon mellom støttefunksjonene når en krise inntreffer.
- Akutt beredskap fungerer, men etterarbeidet for å forhindre sekundærskade kan forbedres.
- Konserveringskompetansen brukes sjelden ved krise
- Noen uklarheter i forbindelse med at mange er selvassurandører
- Kommunene har lite fokus på kulturminner i sine beredskapsplaner.

Hvordan har FORK jobbet med dette?

- Fork arrangerte seminar i 2015
- I 2016 arrangerte fagdag sammen med kulturrådet
- Holdt foredrag på RVR samlinger.
- Bidratt på brannforebyggende forum
- Praktisk kurs for brannkonstabler i 2019, fork og NIKU. Om riktig håndtering og lagring av malerier etter brann og vannskader.
- Foredrag av FORK og RVR på kirketjener skolen
- Revisjon av RVR håndboken
- Innlegg på nasjonalt kriseberedskap seminar.
- Bidratt i utarbeidelse av bransjestandard for saneringsbransjen.

Hva vil FORK jobbe videre med?

- En tettere dialog med DSB for å finne felles mål i forbedring av beredskap og RVR for kulturminner. Kartdata for 110 sentralen.
- Bidra på fukttekniker skolen.
- Jobbe videre med rvr.no
- Følge opp arbeidet i KKOA og KA slik at det blir en felles mal for verdiberging for hele landet.
- Fortsette kontakten med ICCROM og Blue Shield Norge.
- Evaluere hendelser og dele erfaringer.
- Fortsatt delta på seminarer og drive informasjonsvirksomhet.
- Avklare med NIKU om hvilken rolle de skal ha.

Kriser når skjer de?

- Som regel utenfor arbeidstid.
- Oppussing
- Vedlikehold

Øvelser

- Øvelse på stortinget
- Øvelser er også et godt påskudd til å bli kjent og lære av hverandre.

En krise vi ikke var forberedt på

Covid 19

Mange museer selger nå deler av samlingen for kunne ta vare på resten av samlingen.

UNESCO av verdens 95 000 museer vil ca. 10% ikke åpne igjen

